

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P9_TA(2022)0238

Az igazságszolgáltatás elnyomó eszközként való felhasználása Nicaraguában

Az Európai Parlament 2022. június 9-i állásfoglalása az igazságszolgáltatás elnyomó eszközként való használatáról Nicaraguában (2022/2701(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Nicaraguáról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a 2021. december 16-i¹, a 2021. július 8-i², a 2020. október 8-i, a 2019. december 19-i³, a 2019. március 14-i⁴ és a 2018. május 31-i⁵ állásfoglalására,
- tekintettel a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének az EU nevében tett 2021. augusztus 15-i, 2021. november 8-i és 2022. március 14-i nyilatkozataira,
- tekintettel az ENSZ emberi jogi főbiztosának az Emberi Jogi Tanács 48. és 49. ülésén tett nyilatkozataira, valamint a nicaraguai emberi jogi helyzetről szóló, 2022. március 7-i éves jelentésére,
- tekintettel az Amerika-közi Emberi Jogi Bizottság 2021. június 23-i, 2021. november 20-i és 2022. február 11-i nyilatkozataira,
- tekintettel az 1948. évi Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
- tekintettel az emberi jogok védelmezőiről szóló, 2004. júniusi, 2008-ban frissített uniós iránymutatásokra,
- tekintettel az egyrészt az Európai Unió és tagállamai, másrészt Közép-Amerika közötti társulás létrehozásáról szóló megállapodásra (EU–Közép-Amerika társulási megállapodás),
- tekintettel a nicaraguai súlyos emberi jogi jogsértések és visszaélések elleni korlátozó intézkedésekről szóló tanácsi rendeletekre és határozatokra,

¹ Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0513.

² HL C 99., 2022.3.1., 204. o.

³ HL C 255., 2021.6.29., 65. o.

⁴ HL C 23., 2021.1.21., 126. o.

⁵ HL C 76., 2020.3.9., 164. o.

- tekintettel az 1969. évi Emberi Jogok Amerikai Egyezményére (San José-i paktum),
 - tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, az ENSZ fogvatartottakkal való bánásmódra vonatkozó minimumszabályaira (Nelson Mandela-szabályok), a börtönbüntetésüket töltő nőkkel való bánásmódról és a női elkövetőkkel szembeni, szabadságelvonással nem járó intézkedésekről szóló ENSZ-szabályokra (bangkoki szabályok), valamint a Bécsi Egyezményre,
 - tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa által 2022. március 31-én elfogadott, az emberi jogok nicaraguai előmozdításáról és védelméről szóló A/HRC/49/L.20 határozatra,
 - tekintettel a Nicaraguai Köztársaság alkotmányára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 144. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel 2018 áprilisa óta az Ortega-Murillo-rezsim Nicaraguában létrehozta az állami elnyomás keretét, amelyet az emberi jogok megsértése miatti szisztematikus büntetlenség, az intézmények és a jogállamiság leromlása, valamint összehangolt stratégia – az igazságszolgáltatás egyértelmű egyetértésével történő – végrehajtása jellemez, amelynek célja az ellentmondó hangok elhallgattatása;
- B. mivel 2018 óta a nicaraguai hatóságok szisztematikus és célzott bebörtönzést, zaklatást és megfélemlítést alkalmaznak a politikai ellenfelek, az ellenzék, a diák- és vidéki vezetők, újságírók, emberi jogi jogvédők, az üzleti élet képviselői és művészek ellen, akiknek ismételt halálos fenyegetésekkel és megfélemlítésekkel, online rágalmozási kampányokkal, zaklatással, megfigyeléssel, testi sértésekkel, bírósági üldözéssel és önkényes szabadságelvonással kell szembenézniük; mivel e számos kockázat ellenére az újságírók és más emberi jogi jogvédők továbbra is alapvető szerepet töltenek be az emberi jogok és szabadságjogok helyzetének nyomon követésében Nicaraguában;
- C. mivel az elmúlt években az Ortega-Murillo-rezsim egyre elnyomóbb szabályozási keretet fogadott el és alkalmaz;
- D. mivel a mai napig legalább 182 politikai ellenfelet tartanak börtönben olyan embertelen körülmények között, amelyek a Nicaraguai Különleges Nyomonkövetési Mechanizmus (MESENI) szerint nem felelnek meg a nemzetközi emberi jogi kötelezettségeknek, így a Nelson Mandela-szabályoknak sem; mivel e politikai foglyok közül heten a 2021. évi választások elnökjelöltjei voltak; mivel a nicaraguai rezsim bírálóival szemben fogva tartásuk során szisztematikus visszaéléseket követnek el, beleértve az embertelen, megalázó és megalázó, kínzásnak minősülő bánásmódot, ami többek között a politikai fogoly és a lázadók korábbi vezetője, Hugo Torres halálához vezetett; mivel a nicaraguai hatóságok a politikai foglyok családját és hozzátartozóit is zaklatják, akik üldözést és fenyegetést szenvednek el;
- E. mivel a hatalmi ágak szétválasztásának hiánya és az intézmények nicaraguai rezsim általi teljes ellenőrzése azt eredményezte, hogy az igazságszolgáltatás és az ügyészség alárendelődött a rezsim akaratának, megsemmisítették a jogállamiságot, a bírói függetlenséget és a civil társadalmi szervezeteket, és ekképpen a demokráciát annak érdekében, hogy Nicaraguában diktatúrát hozzanak létre;

- F. mivel a nicaraguai bíróságok zárt ajtók mögött zajló és a tisztességes eljárás alapvető garanciáit figyelmen kívül hagyó tárgyalások után bűnössé nyilvánítanak és szigorú ítéleteket hoznak minden ellentmondó hanggal szemben;
- G. mivel ezekben a perekben a bírák és ügyészek következetesen megsértették a megfelelő eljárást; mivel az ügyészség nyilvános feljegyzésben sértette meg az ártatlanság vélelmét;
- H. mivel a folyamatos szigorítások és elnyomás miatt több ezer nicaraguai kényszerült elmenekülni az országból; mivel az elnyomás hasonló mintái megfigyelhetők ott, ahol a véleménynyilvánítás szabadsága elleni támadások felerősödnek; mivel az ügyészség számos újságíróval és médiamunkással szembeni fenyegetése miatt sokan közülük elhagyták Nicaraguát, hogy védelemre találjanak;
- I. mivel 2022-ben az Ortega-Murillo-rezsim csaknem 400 nonprofit szervezetet betiltott, megfosztva őket jogi státuszuktól; mivel többek között a katolikus egyház is áldozatul esett az Ortega-Murillo-rezsimnek, csakúgy, mint a Nicaraguai Nyelvi Akadémia, az őslakos közösségek és más kisebbségi csoportok tagjai;
- J. mivel az Ortega-Murillo-rezsim megsértette a nemzetközi jogot, különösen a Bécsi Egyezményt, amikor megrohanta a Nicaraguából 2022. április 25-én kiutasított Amerikai Államok Szervezetének székhelyét és elfoglalta helyiségeit;
- K. mivel a civil társadalom egy erős támogatást élvező kezdeményezését követően az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa létrehozta az Emberi Jogi Szakértői Csoportot, hogy alapos és független vizsgálatokat folytasson a 2018 áprilisa óta elkövetett állítólagos emberi jogi jogsértések és visszaélések tekintetében, beleértve azok nemi dimenzióját is; mivel mind az EU, mind az Egyesült Államok szankciókat fogadott el Nicaraguával szemben;
1. a lehető leghatározottabban elítéli az ellenzéki politikai pártok szisztematikus elnyomását, mások mellett a civil társadalom szereplőinek, az emberi jogok védelmezőinek és a médiának, más médiamunkásoknak, újságíróknak, valamint családtagjaiknak, diákoknak és a katolikus egyház tagjainak elnyomását, valamint a nicaraguai rezsim tisztviselőinek hosszan tartó korrupcióját;
 2. határozottan elítéli Hugo Torres fogva tartása alatt bekövetkezett halálát;
 3. elítéli Manuel Salvador García atya 2022. június 1-jei letartóztatását, aki továbbra is előzetes letartóztatásban van, és felszólít azonnali szabadon bocsátására;
 4. ismételten felszólít Alessio Casimirri Olaszországnak történő azonnali kiadatására;
 5. elítéli a Nicaraguában elkövetett visszaélésszerű fogva tartásokat, a tárgyalási garanciák hiányát és a politikai foglyok jogellenes elítélését; sürgeti a nicaraguai hatóságokat, hogy állítsák vissza a valamennyi nicaraguai állampolgári és politikai jogainak teljes körű gyakorlására vonatkozó garanciákat, hagyjanak fel a demokratikus ellenzék, a sajtó és a civil társadalom üldözésével, haladéktalanul és feltétel nélkül bocsássák szabadon a 2018 áprilisa óta fogva tartottakat, szüntessék meg az ellenük indított jogi eljárásokat, és tegyék lehetővé valamennyi menekült és száműzött biztonságos visszatérését otthonaikba;

6. felszólít a jogállamiság helyreállítására, a hatalmi ágak szétválasztására, valamint az igazságszolgáltatás függetlenségére és pártatlanságára, valamint arra, hogy a hatóságok tartsák tiszteletben a büntető törvénykönyvet és az ártatlanság védelmét, és hagyjanak fel az ellenzék kriminalizálásával;
7. elítéli az illegitim bírósági ítéleteket, amelyek csak bizonyítékát szolgáltatják a nicaraguai rezsim elnyomásba sodródásának, és annak, hogy a bírák az emberi jogok megsértéséért felelős elnyomó eszközökké váltak;
8. sürgeti az Európai Uniót, hogy vonja felelősségre a nicaraguai rezsimet és különösen bírúit az országban alkalmazott elnyomás, valamint az ellenzéki személyiségek és más bírúók ellen indított bírósági eljárások miatt; felszólítja a Tanácsot, hogy haladéktalanul kezdje meg az eljárást annak érdekében, hogy többek között a következő bírúkat felvegyék az EU által szankcionált személyek listájára: Nadia Camila Tardencilla, Angel Jeancarlos Fernández González, Ulisa Yaoska Tapia Silva, Rosa Velia Baca Cardoza, Veronica Fiallos Moncada és Luden Martín Quiroz García, Karen Vanesa Chavarría, Felix Ernesto Salmerón Moreno, Nancy Aguirre Gudiel, William Irving Howard López, Erick Ramón Laguna Averzuz, Melvin Leopoldo Vargas García, Irma Oralía Laguna Cruz és Rolando Sanarrusia, továbbá a managuai bírúóság bírúái, akik szintén részt vettek a jogellenesen elítélt Octavio Rothschuh Andino, Angela Dávila és Argentina Solis eljárási és anyagi jogaitól való megfosztásában;
9. felhívja a tagállamokat és az ENSZ Biztonsági Tanácsát, hogy a Római Statútum 13. és 14. cikkével összhangban a Nemzetközi Büntetőbírúóságon keresztül indítsanak hivatalos vizsgálatot Nicaragua és Daniel Ortega ellen a Római Statútum 7. cikke szerinti emberiesség elleni bűncselekmények miatt;
10. kifejezi támogatását az Ortega-Murillo-rezsim ellen békésen tiltakozó nicaraguai polgárok iránt; kifejezi mélységes sajnálatát amiatt, hogy a 2018. évi erőszakos fellépés óta nem történtek bírúósági lépések a súlyos emberi jogi jogsértések áldozatainak járó igazságszolgáltatás és jóvátétel biztosítása érdekében;
11. sürgeti Nicaraguát, hogy helyezze hatályon kívül azokat a 2018 óta elfogadott jogszabályokat, amelyek indokolatlanul korlátozzák a polgári és demokratikus teret, különösen a kiberbűnözésről szóló különleges törvényt (1042. sz. törvény), a külföldi ügynökök szabályozásáról szóló 1040. sz. törvényt és a nép függetlenséghez, szuverenitáshoz és béke érdekét szolgáló önrendelkezéséhez való jogainak védelméről szóló 1055. sz. törvényt, valamint a büntető eljárásjogi törvénykönyv reformját; emlékeztet rá, hogy az EU–Közép-Amerika társulási megállapodás szerint Nicaraguának tiszteletben kell tartania és meg kell szilárdítania a jogállamiság, a demokrácia és az emberi jogok elveit; megismétli azon igényét, hogy a jelenlegi körülmények fényében életbe kell léptetni a társulási megállapodás demokratikus záradékát;
12. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi emberi jogi testületek, így az Emberi Jogi Főbiztos Hivatala és az Emberi Jogok Amerikai Bizottsága számára engedélyezni kell a Nicaraguába való visszatérést; sajnálja, hogy a nicaraguai hatóságok nem működnek együtt a regionális és nemzetközi emberi jogi mechanizmusokkal; felszólítja az EU-t, hogy támogassa az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa által nemrégiben létrehozott Nicaraguai Emberi Jogi Szakértői Csoport három független tagjának megbízatását, és szorosan

működjön együtt velük a nicaraguai emberi jogi jogsértések és visszaélések elszámoltathatóságának előmozdítása érdekében;

13. elítéli, hogy csaknem 400 nem kormányzati szervezet – köztük a Nicaraguai Nyelvi Akadémia – kénytelen volt felhagyni tevékenységével Nicaraguában; felhívja a nicaraguai hatóságokat, hogy hagyjanak fel a nem kormányzati szervezetek indokolatlan bezárásával, és állítsák vissza az önkényesen bezárt összes szervezet, politikai párt, egyetem és média jogi személyiségét, valamint szolgáltatassák vissza az illegálisan lefoglalt eszközöket, dokumentumokat és felszereléseket;
14. hangot ad mélységes aggodalmának a szabad és független média elnyomása miatt az országban, amely több mint 100 újságíróat kényszerített száműzetésbe;
15. felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy helyi képviselőik és nicaraguai nagykövetségeik révén szoroson kövessék nyomon a helyzetet a helyszínen; felhívja az EU küldöttségét és a helyszínen diplomáciai képvisellel rendelkező tagállamokat, hogy maradéktalanul hajtsák végre az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatásokat, és adjanak meg minden kellő támogatást a fogva tartott emberijog-védőknek, beleértve börtönlátogatásokat és a bírósági eljárások nyomon követését, ítélik el nyilvánosan az emberijog-védőkkel és a független médiával szembeni visszaéléseket, és támogassák munkájukat; felhívja az EU küldöttségét és a tagállamokat, hogy minden rendelkezésre álló eszközt használjanak fel az emberi jogi jogvédők munkájához nyújtott támogatásuk növelésére, adott esetben könnyítsék meg sürgősségi vízumok kiadását, és humanitárius okokból biztosítsanak ideiglenes menedéket az EU tagállamaiban;
16. kifejezi mélységes sajnálatát amiatt, hogy a nicaraguai képviselők Oroszország ENSZ Emberi Jogi Tanácsából történő – az ukrajnai háború során a csapatai által elkövetett atrocitások miatti – kizárása ellen szavaztak, és hogy Nicaragua tartózkodott az ENSZ Közgyűlésének 2022. március 2-i ES-11/1 határozatával kapcsolatban, amely elítélte Oroszország ukrajnai invázióját és követelte az orosz erők teljes kivonását;
17. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint az Amerikai Államok Szervezete főtitkárának, az Euro–Latin-amerikai Parlamenti Közgyűlésnek, a Közép-amerikai Parlamentnek, a Limai Csoportnak, valamint a Nicaraguai Köztársaság kormányának és parlamentjének.